

Szakmai beszámoló 2020

EFOP-1.6.2-16-2017-00015 „Közös úton, közös jövőnkért” – Szegregált élethelyzetek felszámolása komplex programmal

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye Nyírbátor Járásban található Piricse Települése. A projekt elsődleges célja Piricse szegregált lakókörnyezetében, mélyszegénységben élő hátrányos helyzetű és roma emberek társadalmi felzárkózásának és integrációjának segítése. A program a társadalmi-gazdasági-szociális hátrányoknak leküzdése, felszámolása érdekében komplex megközelítést alkalmazva szociális, közösség-fejlesztési, oktatási, egészségügyi, képzési és foglalkoztatási elemeket tartalmaz, továbbá elősegíti a telepszerű környezetben élők lakhatási feltételeinek a javítását.

A programot a Piricsén élő, halmozottan hátrányos helyzetű, alacsony, illetve elavult iskolai végzettséggel rendelkező, jellemzően szociális és anyagi gondokkal küzdő, hátrányos helyzetű egyének (gyermekek, fiatalok, felnőttek) és családok felzárkózásának a segítése, támogatása érdekében terveztük megvalósítani a TEF-el és a Piricse Község Önkormányzata(mint projektgazda) konzorciumi partnerségével.

Piricse településen a KSH mutatók alapján három szegregátum található. A program elsődleges célcsoportjába, a KSH mutatók alapján, a legnagyobb szegregátumban (Dózsa György utca - névtelen utca - Petőfi u. - Béke u.) élő, halmozottan hátrányos helyzetű (alacsony iskolai végzettség, tartós munkanélküliség), jellemzően szociális és anyagi gondokkal küzdő, roma és nem roma egyének és családok tartoznak. Célunk, hogy a már generációkon át mélyülő hátrányos helyzet megelőzése érdekében a bevont egyének, családok fejlesztésével biztosítható legyen az egyén, a család, de hátrányos helyzetű közösség felzárkózásának segítése.

A projekttevékenységek hozzájárulnak a társadalmi mobilitáshoz. A lépcsőzetes és fokozatos felzárkózás biztosítva van, a komfortfokozat emelés és öngondoskodásra alkalmassá vált családok nem szegregált lakókörnyezetbe való kiköltöztetésével az egyéni fejlesztési tervek keretében megjelenik.

Célunk, hogy együttműködve az egyénekekkel, családokkal, közösségekkel segítsük az akcióterületünkön élők mentális és fizikális életük javítását. Mindehhez elengedhetetlen az egyének, családok és közösségek akarata, cselekvése.

Cél, hogy a generációkon át mélyülő hátrányos helyzet megelőzése érdekében a bevont személyek olyan családok tagjai legyenek, amelyeknél a különböző programokon keresztül (bizalomépítő, erősítő tevékenységek, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés javítása, egészségügyi, szociális és gyermekjóléti alapellátás és szakellátások javítása, környező foglalkoztatási lehetőségek feltárása, tanulók felzárkóztatása, képesség- és kompetenciafejlesztése, szülői szerep erősítését célzó tréningek, foglalkozások és közösségi tevékenységek, iskolai előmenetel támogatása, iskolai lemorzsolódás csökkentése, prevenciósfelvilágosító programok, fejlesztő programok, egészségügyi szűrések, szakmai képzések, foglalkoztatók érzékenyítése, munkaerőpiaci integráció, foglalkoztatásba segítség és foglalkoztatásban tartás) biztosítható az egész család felzárkózásának segítése.

A halmozottan hátrányos helyzetűek súlyozott, halmozódó problémái: munkanélküliség, mélyszegénység, rossz anyagi körülmények, kritikus szintű egészségügyi állapot, adósságspirál korlátozza az egyének, családok aktivitását, szinte ellehetetlenítve a társadalomban való részvételét, a mélyszegénységből való kitörését. Kiemelten fontos a részvétel, az egyéni akarat és a környezet. Gyakran nem is az adott élethelyzet, hanem a társadalom, a közeg tesz kirekesztetté.

Éppen ezért tervezett programunk a település egésze számára is prioritást élvez. A tervezett programelemek megvalósításával, mind a kijelölt akcióterületünket, mind a település egészét teszi élhetőbbé lakhatóbbá.

Kiemelten kezeljük a szinergia megteremtését a vonatkozó akciótervekkel és operatív programokkal, a Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégiával, Egészségügyi Ágazati Stratégiával, Nemzeti Drogellenes Stratégiával, illetőleg az EFOP akcióterveivel.

GINOP-5.1.4-17-2018-00023 „Tranzitfoglalkoztatás a Nyírségben Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyék összefogásával.

Konzorciumban a MTESZ Hajdú-Bihar Megyei Egyesülettel. 2013-ban alakult. 1958 – 2013. között része volt a Műszaki és Természettudományi Egyesületek Szövetségének Hajdú-Bihar Megyei Szervezet néven, az új egyesület jogutód, így fogadták el a 2013-ban benyújtott tranzitfoglalkoztatási pályázatát. Fő tevékenysége a szakmai érdekképviselő, a felnőttképzési tevékenység, amelyet több évtizede gyakorol Hajdú-Bihar megyében. Az igazgató többéves szakmai tapasztalattal rendelkezik uniós projektek megvalósítása és a felnőttképzés szervezése területén.

A projekt Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében, Nyíregyházán és Tiszavasváriban valósult meg, amely térségben még mindig igen jelentős, az országos átlagot jócskán meghaladó a munkanélküliség, ugyanakkor munkaerő-igény is jelentkezik a térségben működő vállalkozások részéről. Célcsoportunk a legfeljebb alapfokú iskolai végzettségű, munkanélküli, vagy inaktív személyek, férfiak és nők egyaránt.

A projekt menedzsmenethez diplomás szakembereket tudtunk biztosítani, a projektvezető-pénzügyes releváns szakmai tapasztalattal rendelkezik. A szakmai vezető 12 éve a MTESZ egyesület igazgatója, két uniós projektben látott el képzésszervezői feladatot. Mind a négy mentor többéves mentori tapasztalattal rendelkezik az egyesületnél más szervezeteknél lebonyolított projekteken.

A célcsoport toborzását és kiválasztását több időpontban, megyei településen bonyolítottuk. A toborzás-kiválasztás 3 lépcsőből állt, első alkalommal a települési önkormányzat segítségével találkoztunk a lehetséges résztvevőkkel, akiket tájékoztattunk a projekt lehetőségeiről. Az érdeklődők az adott szakmának megfelelő tesztet és személyes kérdőívet töltöttek ki, majd szóbeli felvételi vizsgára hívtuk be a felvehető létszám háromszorosát. A szóbeli felvételin a projekt munkatársai és az adott szakma egy oktatója vett részt, ahol meggyőződünk a jelentkező motivációjáról, alkalmasságáról. Ezt követően a kormányhivatal munkaügyi kirendeltsége adott ki igazolást arról, hogy a résztvevő bevonható-e a projektbe, majd egészségi alkalmassági vizsgálaton vettek részt. A kiválasztott, és bevont résztvevőkkel projektszerződést és felnőttképzési szerződést kötöttünk, a mentorok elkészítették az egyéni fejlesztési tervüket. Nyíregyházán és Tiszavasváriban szakács képzés, Nyíregyházán pék, CO-

védőgázás ívhegesztő és targonca képzés valósult meg. Bevont létszám: 87 fő, sikeres vizsgát tett: 66 fő, a képzéseket követően elhelyezkedett: 38 fő. Minden csoportnak pszichoszociális szolgáltatásokkal egészültek ki. Az elméleti és gyakorlati oktatókat, a képzésszervezőt, műhelyvezetőt a képző intézmény alkalmazta, a gyakorlati képzést bérelt tanműhelyekben valósította meg. Beszerezte a munkaruházatot, a képzéshez szükséges alapanyagokat, tanszereket. A képzésben résztvevők megélhetési támogatást kaptak a képzés időtartamára, a nem nyíregyházi lakosok utazási költségtérítést a lakóhely és Nyíregyháza közötti közösségi közlekedésre. A szakmai képzettséget szerzett résztvevőket már a szakmai gyakorlat alatt irányítottuk azokhoz a közeli vállalkozásokhoz, amelyek még a projekt előkészítési időszakában jelezték felénk a jövőbeni szakember igényeiket. Az elsődleges munkaerő-piacon történt elhelyezés után a mentorok utógondozással segítik a volt résztvevők beilleszkedését az új munkahelyre, illetve a munkahely megtartásában is segédkeznek, a projekt befejezését követően is. A képzések alatt munkaadói fórumot szerveztünk a vállalkozások számára.

EFOP-1.4.4-17-2017-00154 Bari Shej – „FATA-MARE” Szalmaszál-pozitív jövőkép

A program elején megtörtént a Szakmai tervben foglaltaknak megfelelően a szükségletfelmérés. A minél hatékonyabb megvalósítás érdekében nagy jelentősége volt a felmérésnek, ez adta a kiindulópontot. A mintavétel 100 fő bevonásával történt, önkéntes alapon, szülői hozzájárulással. A nyilatkozatok beérkezését követően történt az elemzés és a kiértékelés. Mindezek alapján, 20 fő rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű roma lányt vontunk be a programba. Célcsoportunk körébe tartoznak még a bevont roma lányok szülei, összesen 30 fő. Továbbá olyan nem roma lányok, akik szintén hátrányos helyzetben élnek és korai iskolaelhagyással veszélyeztetettek. Létszámuk 10 fő.

Pályaorientációs foglalkozások: nevezett tevékenység célja, a bevontak pályadöntésének megalapozása, az életpálya építésre való felkészítés, a sikeres elhelyezkedés érdekében. A tanulóknak szükségük van olyan információkra, tájékozottságra, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a pályájukra vonatkozó aktuális lépéseket tervezni tudják.

Kötelező együttműködés kialakítása: nevezett időszak alatt egyszer került sor a csoportfoglalkozásra a 20 fő bevont roma lány részvételével, melynek keretében egy nyírbátori szakközépiskolába látogattak el. Ebben a szakközépiskolában lehetőségük volt arra, hogy megismerkedjenek azokkal a szakokkal, amelyekre jelentkezhetnek. Reményeink szerint, diáktársaiktól és pedagógusoktól megkapták azt a szükséges motivációt, amelynek segítségével is -addig is- érdekeltek abban, hogy folytassák tanulmányaikat.

Mentoraink az említett időszakban 2 alkalommal vettek részt szakmai-módszertani támogatást biztosító programon. (Budapest, Nagyecséd) Ezek a rendezvények nagyon hasznosnak bizonyultak. Leginkább azért, mert itt lehetőség van a szakmai tapasztalok megvitatására, hiszen egy nagyon sajátos és nehéz helyzetben lévő célcsoportról beszélünk. A beszámolók alapján, a program megkezdése óta eltelt időszakban megállapítható a bevontak aktivitásának, együttműködésének növekedése, feladatokba egyre inkább bevonhatók. Kapcsolatfelvétel: folyamatos a tanfolyam ideje alatt.

Csoportok működtetése kétheti rendszerességgel: Nevezett időszakban az alábbi csoportok valósultak meg: 1. Kommunikáció, személyiség és önismeret fejlesztés, 1 alkalommal. Célja olyan készségek és képességek fejlesztése volt, amellyel az egyén önismeretre tesz szert.

Későbbiekben segítségére lehet az élet bármely területén. 90 percben valósult meg a csoportfoglalkozás, célcsoport a bevont 20 roma lány. 2. Pályaorientációs beszélgetés: célja, hogy segítse a bevontak jövőbeni terveinek és lehetőségeinek jó útra terelését. Információhiányból, az önismeret hiányosságaiból fakadóan könnyű rossz döntésekre jutni és éveket vesztegetni olyan tanulmányok miatt, amelyek nem illeszkednek az életpályaterveikhez. Nevezett időszakban két alkalommal valósult meg, alkalmanként 1 órás foglalkozás keretében. Célcsoport a 20 roma lány. 3. "Miben vagy a legjobb?": A felvételi előtt 1-2 évvel állók részére különösen, érdemes megismerkedniük a pályaválasztási tesztekkel, hogy közelebb kerüljenek döntésükhöz. 1 alkalommal valósult meg 1 órás foglalkozás keretében, a 20 roma lány között. 4. Bűnmegelőzési, családon belüli erőszak megelőzése: 1 alkalommal valósult meg. Szakemberünk mellett segítségünkre voltak a rendőrség munkatársai is. Foglalkozáson részt vettek a bevont roma lányok, továbbá azok a nem roma lányok közül is, akik szintén hátrányos helyzetben élnek mindennapjaikat és korai iskolaelhagyással veszélyeztetettek. 5. Pályaorientációs csoportfoglalkozás: 1 alkalommal valósult meg. Nevezett tevékenység célja, a bevontak pályadöntésének megalapozása, az életpálya építésre való felkészítés, a sikeres elhelyezkedés érdekében. A tanulóknak szükségük van olyan információkra, tájékozottságra, amelyek szükségesek ahhoz, hogy a pályájukra vonatkozó aktuális lépéseket tervezni tudják. Nevezett időszak alatt egyszer került sor a csoportfoglalkozásra a 20 fő bevont roma lány részvételével, melynek keretében egy nyírbátori szakközépiskolába látogattak el. Ebben a szakközépiskolában lehetőségük volt arra, hogy megismerkedjenek azokkal a szakokkal, amelyekre jelentkezhetnek. Reményeink szerint, diáktársaiktól és pedagógusoktól megkapták azt a szükséges motivációt, amelynek segítségével is - addig is- érdekeltek abban, hogy folytassák tanulmányaikat. 6. Életvezetési tanácsadás: 1 alkalommal valósult meg, 90 perces foglalkozás keretében. A jó tanulmányi, szakmai eredményekhez, sikeres elhelyezkedéshez nem csak tudásnövekedésre van szükségük, hanem egy céltudatos, kiegyensúlyozott, jó problémamegoldó stratégiákkal rendelkező személyiségre is. Célcsoport a 20 bevont roma lány volt. Konfliktuskezelési technikák: 1 alkalommal valósult meg, 1,5 órás foglalkozás keretében. Célcsoportja a bevont 20 roma lány volt. A foglalkozás célja, hogy felkészítsük a lányokat a konfliktushelyzetekre illetve azok kezelésének módzataira. Olyan alapismereteket igyekszünk nekik átadni, amelyek nélkülözhetetlenek a mindennapos helyzetekben. Alapfogalmakat ismertettünk, beszéltünk a testbeszéd jelentőségéről, a kapcsolatteremtés lehetőségei és problémái. A foglalkozáson nagy hangsúlyt kapott a konfliktus kezelés módszereinek és technikáinak megismertetése. Szituációs gyakorlatok segítségével kapnak a bevont lányok arra választ, hogy egy-egy élethelyzetben milyen konfliktusok alakulhatnak ki, és erre milyen módszerekkel reagálhatunk.

Helyi közösség érzékenyítése, döntéshozók tájékoztatása. Ebben az időszakban két alkalommal került sor érzékenyítő rendezvény megvalósítására. Az első rendezvény, "Ki mit tud?" címet kapta, melyen nagy volt a részvétel. Szép, tartalmas és színvonalas műsort láthattunk. A zsűrit iskolán kívüli szakemberek alkották. Az első három helyezett mellett különdíjasok is lettek. A második rendezvény Gyermeknap alkalmából került megrendezésre. A reggeli közös bemelegítést követte a falufutás. Leghamarabb célba ért jutalmat kapott. Ezt követte az íjászbemutató. Ezután az alsós gyerekeknek a tornaterembe vetélkedő volt, a felsősök foci, pingpong és tollas mérkőzésen vettek részt. Ezután részt vehettek csillámtetováláson. Gyermeknapi meglepetés: az ugrálóvár, körhinta és a fagyfaltozás.

Sport és kulturális tevékenységek: Sport: Márciusban mozgáskoordinációs vetélkedőt szerveztünk az iskolában. A gyerekek számos ügyességi játékban vettek részt. A feladatokat próbáltuk úgy összeállítani, hogy a mozgáskoordinációjukat fejlesszük. A csapatok kialakítása pedig, a gyerekek közösségi szellemének fejlődését, erősítését szolgálja. A rendezvényt közös bemelegítő tornával indítottuk. Majd a következő feladatokat teljesítették a versenyzők, számolyba -3 méterről- kislabda dobás, bóják között szlalom futás, közben koncentrációs

ügyességi feladatok, pókjárásban, nyuszi ugrásban bója megkerülése. A különböző versenyfeladatokat nagyon ügyesen és lelkesen hajtották végre a diákok. A rendezvény végig jó hangulatban zajlott. Áprilisban pingpong bajnokságot szerveztünk az iskolában. Célcsoport a bevont 20 illetve további 10 lány, továbbá bekapcsolódhatnak az iskola egyéb tanulói is. Májusban gerinctornát szerveztünk, amelyen részt vettek mind a bevont lányok, mind pedig azon nem roma lányok és családjaik közül, akik szintén veszélyeztetettek az iskolaelhagyásban. Júniusban egy egész napos tenisz oktatásra mehettek el a lányok Máriapócsra, a nap végén versennyel zárult a program, melyet egy eredményhirdetés, érem és kisebb ajándékok átadása követett. Művészetterápia: Ez az a foglalkozásunk, ahol a leginkább feloldódnak a bevont lányok illetve, leginkább kifejezhetik magukat. Minden alkalommal van egy téma, amelynek keretében az alkotások születnek, több lehetőség közül választhatnak. Van amikor csak egyet-egyét készítenek el, de vannak olyanok, akik minden alkalommal, mindent szeretnének elkészíteni. Havonta egy foglalkozás van, alkalmanként 90 perc. Nevezett időszakban 5 alkalommal valósult meg a foglalkozás. Minden hónapban egy közelgő ünnep vagy valamilyen esemény adja meg az ötletet a művek elkészítésére. Jellemzően ők kérik, hogy ezen foglalkozáson olyan dologgal foglalkozzunk, amiben alkotni tudnak! Nagyon nagy lelkesedéssel várnak minden alkalommal. 3 alkalommal valósult meg.

Egészséges életmódra nevelés: Statisztikai adatok alapján, a kistérség egészségi állapota átlagos. Azonban a foglalkozások alkalmával kiderül, hogy lényegesen az átlagos alatt tendál. Jellemző a dohányzás, alkohol fogyasztás, egészségtelen táplálkozás. Az egészséges táplálkozásukat több tényező is nehezíti. Ilyenek az információ és pénzhány. Étkezési szokásaikat a változatlanosság jellemzi. Ennek fényében, a szülők sem tudnak a gyerekek számára példát statuálni az egészséges étkezésben, életmódban. Ezen időszak alatt két alkalommal tartottunk foglalkozást illetve tanácsadást a szülőknek. Lehetőség volt egy-két egészséges ételfalatka közös elkészítésére is. Foglalkozás vezetőnk igyekezett ösztönözni a szülőket arra, hogy a lehetőségeikhez mérten a legtöbbet próbáljanak megtenni a gyermekeik egészséges táplálkozása érdekében. Olyan tanácsokkal, információkkal, adatokkal látta el a szülőket, melyeket be tudnak építeni a mindennapi életükbe. Továbbá anyagilag sem terheli meg őket jobban, mint amit megengedhetnek maguknak. Azt tapasztaljuk, hogy nagy igény mutatkozik az egészséges életmódra nevelésre, mivel sokan az alapvető tisztálkodással sincsenek tisztában. Mentorok: 4 fő mentor dolgozott a programban, abból egy fő roma származású. Egy mentorhoz 5 bevont roma lány és családjának mentorálása tartozott. A mentorok lehetőség szerint hetente két alkalommal találkoztak a mentoráltakkal. A családokkal pedig havonta egy alkalommal.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a Segítő Kéz 2003 Szociális Egyesület 2020 évben is az Alapszabályban foglaltaknak megfelelően működött.

Nyíregyháza, 2021. május 07.

Glückmann Pál

elnök sk.